

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 28. august 2012
Sagsnr.: 16633
Dok.nr.: 423479

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 31. juli 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 359 (Alm. del) som hermed besvares.

Spørgsmål 359:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 17/ 7 -12 fra Jysk Landbrug om randzonenloven, jf. FLF alm. del – bilag 347.”

Svar:

Indledningsvis vil jeg gerne opsummere baggrunden for randzonerne.

Som alle andre EU-medlemslande skal Danmark opfylde forpligtelserne i EU’s vandrammedirektiv og dermed sikre vandmiljø med ”god økologisk tilstand” i 2015. Direktivet giver dog mulighed for at udskyde dele af indsatsen frem til 2027, hvis helt særlige betingelser er opfyldt og kan dokumenteres. Det er i Danmark besluttet at gennemføre en reduktion af kvælstofudledningen med 9.000 tons frem til 2015, mens en betydelig resterende reduktion gennemføres efter 2015, idet Danmark hermed har besluttet at bruge vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser.

For at nå målet om en kvælstofreduktion på 9.000 tons inden 2015 offentliggjorde VK – regeringen Grøn Vækst – aftalen i 2009, hvor det bl.a. fremgår, at der sammen med en række andre virkemidler skal udlægges ca. 50.000 ha. dyrknings-, gødsknings- og sprøjtefrie zoner på op til 10 meter omkring alle åbne vandløb og søer større end 100 m² beliggende i landzonen. De 50.000 ha. randzoner skal hjælpe med at reducere kvælstofudledningen til vandmiljøet med 2.500 tons. Desuden skal randzonerne reducere landbrugets udledning af fosfor og sprøjtegift samt skabe ny sammenhængende natur.

Hvis randzoner ikke etableres, skal der findes andre virkemidler til at sikre samme reduktion af kvælstofudledningen. Det kunne f.eks. være yderligere reduktion af kvælstofnormerne, som imidlertid har større samfundsøkonomiske konsekvenser.

Med hensyn til placering af randzonerne, er denne fastlagt i loven, idet loven fastslår, at der skal være en randzone langs alle åbne vandløb og søer større end 100m². Lovens tekst er således meget klar. Randzonenloven benytter vandløbslovens definitioner af vandløb, og som hovedregel vil der ikke være tvivl om, hvorvidt et vandløb er omfattet af loven. Hovedparten af tvivlsspørgsmålene vil, som det også fremgår af henvendelsen fra Jysk Landbrug, kunne afklares umiddelbart af landmanden selv, eventuelt med støtte i NaturErhvervstyrelsens kortmateriale.

Der vil dog, som Jysk Landbrug også nævner, opstå tvivlsspørgsmål, hvor kommunen som vandløbsmyndighed må vejlede og træffe afgørelse. Det vil først og fremmest være i tilfælde, hvor der er usikkerhed om, hvorvidt små vandløb er regelmæssigt vandførende i hovedparten af året, og dermed er vandløb i vandløbslovens forstand. Fødevarerministeriet og randzoneteamet er i løbende kontakt med kommunale myndigheder for at løse denne vejledningsopgave i fællesskab.

Som Jysk Landbrug nævner, har NaturErhvervstyrelsen i forbindelse med implementeringen af randzonenloven offentliggjort såvel et vejledende vandløbskort som et såkaldt kompensationskort.

Kortmaterialet bygger på de bedst mulige data, der findes i Danmark. Men Kortmaterialet er udarbejdet på basis af flyfotos og højdedata, og er således et øjebliksbillede af en foranderlig natur og forhold i landskabet, som løbende ændrer sig, og som ikke kan fastlægges én gang for alle på et kort. Kortgrundlaget bliver derfor løbende opdateret med såvel kommunale data, som data fra de enkelte landmænd.

NaturErhvervstyrelsen har samtidig omfattende dialog med såvel erhvervet som de kommunale myndigheder om udmøntning af loven. Styrelsen har stort fokus på informationsbehovet, og der bliver løbende givet svar på de hyppigste spørgsmål på styrelsens hjemmeside, ligesom der udsendes ugentlige nyhedsbreve.

Ikke desto mindre kan der være enkelte landmænd, der i det første år efter lovens ikrafttræden uagtsomt overtræder loven. Jeg vil gerne understrege, at der i tilfælde af uagtsom overtrædelse af loven, ikke vil blive tale om bødesanktion.

Når randzonenloven træder i kraft som planlagt første september, sker det samlet set på et gennearbejdet fagligt grundlag, suppleret med en vidtgående rådgivningsindsats fra de ansvarlige myndigheder.

Mette Gjerskov

/Ulla Heiden